

Затверджую
Голова приймальної комісії
НУ «Запорізька політехніка»

prof. Віктор ГРЕШТА
«12» травня 2022 року

ПРОГРАМА

фахового іспиту для абітурієнтів, які вступають до НУ «Запорізька політехніка» на навчання за освітнім ступенем «магістр» на основі раніш здобутого освітнього ступеня «бакалавр», «магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» за спеціальностями 231 Соціальна робота (освітня програма «Соціальна робота») та 232 Соціальне забезпечення (освітня програма «Управління соціальним закладом»).

Для оцінки знань абітурієнтів на фаховому іспиті фаховою атестаційною комісією розроблені критеріально-орієнтовані тестові завдання, які дозволяють встановити рівень сформованості компетенцій необхідних для засвоєння змісту навчання за спеціальностями 231 Соціальна робота (освітня програма «Соціальна робота») та 232 Соціальне забезпечення (освітня програма «Управління соціальним закладом») ступеня «магістр».

Фаховий іспит може проводитись очно та/або дистанційно із використанням інформаційного сервісу «Система дистанційного навчання» НУ «Запорізька політехніка». При проведенні в дистанційному форматі обов'язковою є процедура візуальної ідентифікації вступника, здійснюється відеофіксація іспиту.

Вступники повинні знати і вміти:

- основні періоди розвитку соціальної роботи, персоналії науковців, які зробили значущий внесок для становлення її як теорії, навчальної дисципліни та практичної діяльності;
- ключові поняття, закономірності та принципи соціальної роботи;
- визначати базові технології соціальної роботи в залежності від характеристик різних груп клієнтів;
- здійснювати критичний аналіз різних систем соціального захисту і підтримки, соціальних стандартів та нормативів;
- прогнозувати можливі наслідки реалізації соціальних програм на місцевому та регіональному рівні на підставі використання сучасних інструментів та механізмів соціальної політики;
- приймати рішення щодо каналів реалізації соціального продукту на основі вивчення можливостей потенційних партнерів на засадах дотримання основ соціального права, діловодства і методик соціального маркетингу;
- надавати професійні послуги клієнтам у сфері соціальної роботи.

При підготовці завдань комісія виділила такі основні розділи з переліком тем:

1. Історія розвитку соціальної роботи як теорії, навчальної дисципліни та практичної діяльності:

- Основні періоди розвитку теорії соціальної роботи, їх визначні представники та провідні наукові школи.

- Становлення та розвиток системи благодійності у найдавніші часи і епоху середньовіччя.

- Становлення державної системи благодійності у Західній Європі XVI-середини XVIII ст.

- Основні тенденції розвитку благодійності у Західній Європі і США з кінця XVIII до початку ХХ ст.

- Державна опіка в Україні у другій половині XVIII – першій половині XIX ст.

- Громадська і державна опіка в Російській імперії у XIX – на початку XX ст.

- Розвиток соціальної роботи на Заході у XX – на початку ХХІ ст.

- Соціальна опіка в Радянській Україні.

- Соціальна робота у незалежній Україні.

2. Теорія соціальної роботи:

- Соціальна робота як галузь наукових знань і навчальна дисципліна.

- Об'єкт, предмет і суб'єкти соціальної роботи. Методи соціальної роботи.

- Основні категорії, функції і принципи соціальної роботи.

- Основні сучасні теорії соціальної роботи.

- Людина в соціальній роботі: системний підхід.

- Адаптивно-соціалізаційна теорія соціальної роботи.

- Теоретичні витоки і сучасні політико-правові засади соціальної роботи у зарубіжних країнах.

- Умови реалізації соціальної роботи у сучасній Україні.

3. Технології соціальної роботи з різними групами клієнтів:

- Соціальні технології, їх типологія. Специфіка технологій соціальної роботи.

- Комунікативна техніка в соціальній роботі.

- Медико-соціальні методи в соціальній роботі.

- Соціально-психологічні та педагогічні методи в соціальній роботі.

- Загальні та конкретні технології соціальної роботи.

- Актуальні проблеми соціальної роботи з різними категоріями населення.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою від 100 до 200 балів або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

Кожний варіант тестів містить 30 завдань, які розподілені за трьома рівнями складності (по 10 завдань кожного рівня). Складність екзаменаційних завдань визначається, як правило, кількістю логічних кроків, які повинен виконати абітурієнт у процесі пошуку відповіді.

1-й рівень містить 10 завдань мінімального рівня складності, для відповіді на які достатньо орієнтуватися в подіях та знати їх відповідність певним історичним періодам розвитку соціальних відносин.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється двома балами.

Оскільки актуальним напрямом історії є її персоніфікація, то 2-й рівень, який містить 10 завдань середнього рівня складності, дозволяє з'ясувати рівень знань абітурієнта щодо ролі персоналій в суспільному процесі.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється трьома балами.

3-й рівень містить 10 завдань підвищеної складності, відповідь на які вимагає володіння абітурієнтом категоріально-понятійним апаратом соціальної роботи.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється п'ятьма балами.

Отже, максимальна кількість балів, яку абітурієнт може отримати за правильно виконані завдання всіх трьох рівнів, складає 200 балів.

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо кількість отриманих балів становить більше ніж 100 балів.

У разі наявності в паперовій роботі більше однієї відміченої відповіді на кожне запитання, за це запитання виставляється нуль балів (окрім випадків, коли одна з відмічених відповідей на запитання закреслена, а інша зазначена акуратно та чітко).

Усі попередні кроки і міркування, що приводять до відповіді на завдання, абітурієнт виконує на чернетці. Перевірка цих записів екзаменаторами не передбачається. Екзаменатори перевіряють лише вірність закреслених відповідей серед запропонованих на кожне завдання варіантів А, Б, В, Г, Д, Е в листі відповіді.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ЗАКОН УКРАЇНИ Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю N 2558-III від 21 червня 2001 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, N 42, ст.213.
2. ЗАКОН УКРАЇНИ Про соціальні послуги N 966-IV від 19 червня 2003 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 45, ст.358.
3. Капська А. Й. Соціальна робота: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2010. – 328 с.
4. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проектів / О. О. Яременко, О. Р. Артюх, О. М. Балакірева та інш. – К. Державний центр соціальних служб для молоді, Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2012. – 124 с.
5. Положення про Державну службу зайнятості України : Затверджено Указом Президента України від 16 січня 2013 року №19/2013// Соціальний захист. – 2013. – № 1. – С.36–39.
6. Порядок організації мультидисциплінарного підходу з надання соціальних послуг у територіальному центрі соціального обслуговування : Затверджено наказом міністерства соціальної політики України від 26.12.2011 № 568 //Соціальний захист. – 2012. – № 4. – С. 25–26.
7. Технології соціальної роботи [Текст]: навч. посіб. / О.А. Агарков (керівник авт. кол.), Д.Ю. Арабаджиев, Т.В. Єрохіна, В.В. Кузьмін, І.В. Мещан, В.М. Попович. – Запоріжжя: «Просвіта», 2013. – 538 с.
8. Технологія роботи з різними категоріями клієнтів центрів соціальних служб для молоді (методичний посібник) / С. В. Толстоухова, О. О. Яременко, О. В. Вакуленко та ін. – К.: Державний центр соціальних служб для молоді, Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2003. – 88 с.
9. Управління соціальними процесами [Текст]: навч. посіб. / О.А. Агарков, Г.Ю. Баршацька, В.В. Дударьов, В.О. Коваль, В.В. Кузьмін, В.М. Попович, О.О. Турба, С.С. Щербина; керівник авт. кол. О. А. Агарков; Запор. нац. техн. ун-т – Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. – 217 с.
10. Теоретичні та практичні основи соціальної роботи [Текст]: монографія / Г.Ю. Баршацька, В.В. Дударьов, В.О. Коваль, В.В. Кузьмін, М.О. Кузьміна, В.М. Попович, О.О. Турба, С.С. Щербина; керівник авт. кол. В.М. Попович; Національний університет «Запорізька політехніка» – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2021. – 256 с.

Затверджено на засіданні
фахової атестаційної комісії
спеціальностей 231 *Соціальна робота* (освітня програма «*Соціальна робота*»)
та 232 *Соціальне забезпечення* (освітня програма «*Управління соціальним закладом*»)

«12» травня 2022р.

Голова фахової атестаційної комісії
спеціальностей 231 *Соціальна робота*
(освітня програма «*Соціальна робота*»)
та 232 *Соціальне забезпечення*
(освітня програма «*Управління соціальним закладом*»)

Сергій ЩЕРБИНА